

600

Křetínský stahuje z německých dolů uhlí

500

Němci se bouří proti záměrům Energetického a průmyslového holdingu.

400

300

200

100

0

2007

2008

2009

2010

2011

2012

46

Dovoz hnědého uhlí z Německa do Česka

uhlí z Německa do Česka

(hodnota v mil. Kč)

533

Vývoz německého uhlí do Česka se během posledních pěti let více než zpětinásobil a do budoucna by měl dále růst. EPH s ním chce nahradit výpadek dodávek od „mosteckých uhlobaronů“.

Mibrag

- Německá těžební společnost provozující dva doly poblíž Lipska.
- Hlavními odběrateli jsou velké uhelné elektrárny u Lippendorfu a Schkopau.
- Část uhlí spálí přímo Mibrag vlastníci tři teplárny s elektrickým výkonem 208 MW.
- Více než 160 tisíc tun uhlí loni směřovalo do České republiky.
- Loni vytěžila 18,7 milionu tun hnědého uhlí.
- Od června 2012 ji stoprocentně vlastní EPH.

Daniela Křetínského.

avid Tramba

Vývoz severočeského hnědého uhlí do Německa byl v 90. letech politicky citlivým tématem. Dnes se však situace obrací. Němci si začínají stěžovat na rostoucí export uhlí do Česka. Na svědomí jej má Energetický a průmyslový holding Daniela Křetínského, který je od loňského roku stoprocentním vlastníkem německé důlní společnosti

Mibrag. „Vývoz uhlí je opravdový skandál,“ stěžuje si například poslankyně zemského sněmu Dorothea Frederking. „Je nepřijatelné, aby lidé přicházeli o svůj domov kvůli těžbě uhlí určeného pro Česko,“ dodává.

„Export životního prostředí“ v podobě vagonů plných hnědého uhlí směřujících do zahraničí je v ekologicky smýšlejícím

Německu výbušné téma. Mibrag loni vyvezl do Česka 161 tisíc tun uhlí. Ty skončily hlavně v kotlích Elektráren Opatovice na Pardubicku. Z čistě ekonomického pohledu to nedává příliš smysl. Uhlí z dvojice dolů firmy Mibrag poblíž Lipska má malou výhřevnost, obsahuje velké množství vody i popela. Za běžné situace by se převoz takového paliva

O odprodeji polovičního podílu ve společnosti Mibrag Energetickému průmyslovému holdingu rozhodl ještě někdejší šéf skupiny ČEZ **Martin Roman**.

po železnici na vzdálenost více než 300 kilometrů nevyplatil.

Skupina EPH však čelí na domácím trhu potížím se zajištěním uhlí. Tradiční dodavatel, kterým je důl u Litvínova vlastněný Pavlem Tykačem, Janem Dienstlem a Tomášem Fohlerem, jim loni v červnu vypověděl smlouvu o dodávkách do Opatovic. Spor později skončil u soudu, který těžařům přikázal dodávat uhlí jen do konce letošního roku.

Rostoucí dovoz hnědého uhlí z Německa potvrzují také údaje Českého statistického úřadu. Zatímco v roce 2008 hodnota zmíněných importů nepřesáhla sto milionů korun, loni se jednalo již o 533 milionů korun. Hodnota zatím představuje dvě procenta tuzemského hnědouhelného trhu.

Působení českého vlastníka v Mibragu však v Německu přitahuje pozornost nejen kvůli rostoucímu vývozu uhlí. Lipský ekonomický žurnalista Stefan Schroeter nedávno upozornil na zdánlivě nelogické transakce, kdy Mibrag poskytl svému vlastníkovi EPH půjčky v řádu stovek milionů eur a zároveň si od něj loni půjčil 139 milionů eur, tedy v přepočtu 3,6 miliardy korun. Křetinského skupina v transakcích žádný problém nevidí. „Je běžné, že v rámci holdingu si společnosti vzájemně půjčují hotovost tak, aby optimalizovaly cash-flow,“ říká mluvčí EPH Daniel Častváj.

Kromě vzájemných půjček „doluje“ český majitel peníze z německé těžební firmy i tradiční cestou. Podle Schroetera si formou dividendy vyplatil celý vytvořený zisk. Podle EPH jsou Schroeterovy informace v podstatě správné, jeho interpretaci však považuje za tendenční.

Zmínky o Mibragu přitom vzbuzují vášně i v Česku. Středem pozornosti je převod polovičního podílu ve firmě, který se odehrál mezi energetickými skupinami ČEZ a EPH.

Celý příběh začíná na jaře roku 2009, kdy ČEZ spolu se spolujednatel dnešní EPH, skupinou J&T, napůl koupily Mibrag od původních vlastníků, amerických společností URS Corporation a NRG Energy. Dohodnutá kupní cena tehdy činila 412 milionů eur. V roce 2011 se však ČEZ rozhodl svoji polovinu odprodat. Ještě krátce předtím tehdejší šéf ČEZ Martin Roman mluvil o německé akvizici jako o nejlepším podniku skupiny v zahraničí a plánoval investici desítek miliard korun do moderní uhelné elektrárny v Profenu u Lipska.

Navzdory tomu ČEZ svůj podíl prodal. „Hlavním důvodem transakce bylo eliminování rizika těžby a výroby elektřiny z uhlí v Německu. Prodej byl realizován v čase volatility tržních a regulatorních podmínek v energetice, v takové situaci je složité předvídat dlouhodobý vývoj,“ uvedla mluvčí ČEZ Barbora Půlpánová.

Velký ohlas následně vyvolala informace, že

státem kontrovaný ČEZ prodal svoji polovinu za 130 milionů eur, tedy se ztrátou 76 milionů eur (zhruba dvě miliardy korun). Šéfové energetické skupiny museli vyvinout značné úsilí, aby alespoň část pochybností vyjasnili.

ČEZ se hájí, že oba čeští vlastníci Mibrag mezitím zadlužili a vyplatili si dividendu. Hodnota firmy proto logicky musela být nižší. „Na úrovni peněžních toků ČEZ vydělal 1,2 miliardy korun,“ tvrdí mluvčí Půlpánová.

Výrazně jiná čísla lze vyčíst z výročních zpráv Severočeských dolů. Tato dceřiná firma ČEZ byla prostřednictvím firmy JTSD polovičním majitelem dolů Mibrag. Přecenění podílu v roce 2011 způsobilo Severočeským dolům ztrátu 2,65 miliardy korun, o rok později tuto ztrátu korigoval zisk z prodeje podílu ve výši 483 milionů korun. Výsledkem je tedy téměř 2,2 miliardy korun se záporným znaménkem.

Naopak skupina EP Energy, v níž jsou soustředěny klíčové aktivity holdingu EPH v oboru energetiky, se v loňských finančních výsledcích pochlubila ziskem 1,03 miliardy korun ze zmíněné transakce. V této souvislosti je zajímavé, že výsledky podniku Mibrag se zlepšují. Čistý zisk za loňský rok dosáhl 83,2 milionu eur, meziročně o čtvrtinu více. Podle mluvčího Častvaje se však nejedná o reálný růst, ale o dopad změny účetních pravidel v oblasti oceňování rezerv. Loňský zisk též ovlivnila jednorázová platba koncernu Vattenfall za rezervaci budoucích dodávek uhlí.

Na nevýhodnost prodeje upozorňují média již dva roky. Nadační fond proti korupci podal v lednu trestní oznámení, které policie nyní šetří. Fond je toho názoru, že společnosti ČEZ vznikla vinou přístupu jejich šéfů škoda.

„V současné době případ řeší Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality, proto nemohu sdělit více podrobností,“ odpověděl ředitel protikorupčního fondu Petr Soukenka. Sdílnější nebyl ani mluvčí protikorupční policie Jaroslav Ibehej, který prý nemůže žádné informace o stavu a průběhu šetření poskytnout. Mluvčí ČEZ Barbora Půlpánová potvrdila, že policie si v únoru vyžádala kompletní dokumentaci celé transakce. „Případ se stále nachází v prvotním stadiu prošetřování. V tuto chvíli nemáme žádné informace ohledně dalšího postupu orgánů činných v trestním řízení,“ dodává. ✕

161 tis. tun

Tolik uhlí loni putovalo z německých dolů Mibrag do Česka.